

Bijlage 5: Definitie (beperkt) kwetsbare objecten

Omgang met richtwaarden beperkt kwetsbare objecten

Kwetsbare objecten zijn volgens het Bevi:

1. woningen, woonschepen en woonwagens (niet zijnde dienst- en bedrijfswoningen en niet zijnde verspreid liggende woningen, woonschepen en woonwagens zoals bedoeld onder 1 van de definitie van beperkt kwetsbare objecten);
2. gebouwen bestemd voor het verblijf van minderjarigen, ouderen, zieken of gehandicapten (ongeacht de tijdsduur van het verblijf), zoals:
  - ziekenhuizen;
  - bejaardenhuizen;
  - verpleeghuizen;
  - scholen;
  - gebouwen bestemd voor dagopvang van minderjarigen;
3. gebouwen waar doorgaans grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn, zoals:
  - kantoorgebouwen en hotels met een bruto vloeroppervlak > 1500 m² per object;
  - complexen waarin meer dan 5 winkels zijn gevestigd en waarvan het gezamenlijk bruto vloeroppervlak meer dan 1000 m² bedraagt en winkels met een totaal bruto vloeroppervlak van meer dan 2000 m² voor zover in die complexen of in die winkels een supermarkt, hypermarkt of warenhuis is gevestigd;
4. kampeer- en andere recreatieterreinen bestemd voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen.

Beperkt kwetsbare objecten zijn volgens het Bevi:

1. verspreid liggende woningen, woonschepen en woonwagens met een dichtheid van maximaal 2 woningen, woonschepen of woonwagens per hectare;
2. dienst- en bedrijfswoningen;
3. kantoorgebouwen, hotels, restaurants, winkels, bedrijfsgebouwen en overige gebouwen voor zover er doorgaans geen grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn;
4. sporthallen, sportterreinen, zwembaden en speeltuinen;
5. kampeerterrains en andere terreinen bestemd voor recreatieve doeleinden, voor zover niet bestemd voor het verblijf van meer dan 50 personen gedurende meerdere aaneengesloten dagen.
6. objecten met een hoge infrastructurele waarde, zoals:
  - telefoon- of elektriciteitscentrale;
  - gebouw met vluchtleidingsapparatuur;voor zover die objecten wegens de aard van de gevaarlijke stoffen die bij een ongeval vrij kunnen komen, bescherming verdienen tegen de gevolgen van dat ongeval.
7. objecten die met de hierboven genoemde objecten (1 t/m 6) gelijkgesteld kunnen worden uit hoofde van de gemiddelde tijd per dag gedurende welke personen daar verblijven, het aantal personen dat daarin doorgaans aanwezig is en de mogelijkheden voor zelfredzaamheid bij een ongeval voor zover die objecten geen kwetsbaar object zijn. In de nota van toelichting van het Bevi bij dit onderdeel is vermeld dat in deze categorie objecten vallen waarin grote aantallen personen gedurende een relatief korte tijd aanwezig zijn, zoals theaters, bioscopen en stadions. Met de gemiddelde tijd per dag is bedoeld de tijd gemiddeld over een jaar.

Opgemerkt wordt dat kwetsbare objecten die behoren tot een inrichting die onder de werkingssfeer van het Bevi valt, conform artikel 1 van het Bevi, niet worden beschouwd als kwetsbare objecten.

Zoals blijkt uit de voorgaande opsommingen van kwetsbare objecten en beperkt kwetsbare objecten uit het Bevi is voor een aantal objecten specifiek aangegeven dat ze als kwetsbaar of beperkt kwetsbaar moeten worden beschouwd. Er is echter ook ruimte geboden aan het bevoegd gezag om zelf verdere invulling te geven aan de definitie van kwetsbaar object en beperkt kwetsbaar object. In de toelichting van artikel 1, onderdeel a van het Bevi is dit nog eens expliciet vermeld. Om alle objecten (met name de bedrijfsgebouwen) eenduidig te kunnen beoordelen is het noodzakelijk om invulling te geven aan het verder definiëren van het onderscheid tussen een kwetsbaar object en een beperkt kwetsbaar object.

De gemeente Steenbergem zal in voorkomende gevallen invulling geven aan de definiëring van kwetsbaar en beperkt kwetsbaar object voor zover deze definiëring niet

strijdig is met het Bevi. De definiëring zoals die door de provincie Noord-Brabant wordt gehanteerd bij het provinciaal saneringsprogramma geldt daarbij als richtlijn.

In de toelichting van het Bevi worden overwegingen genoemd die het bevoegd gezag een richting geven voor het verder definiëren van het onderscheid tussen een kwetsbaar object en een beperkt kwetsbaar object. Aan de hand van het Bevi, de overwegingen in de toelichting hierop en andere vuistregels is een afwegingskader ontstaan dat door de provincie in het saneringsprogramma is toegepast. In de situaties waarbij het gaat om objecten die niet expliciet genoemd zijn in het Bevi, is aan de hand van een afwegingskader bepaald of sprake is van een kwetsbaar object of een beperkt kwetsbaar object.

Onderstaand afwegingskader is hiervoor gehanteerd.

Afwegingskader zoals dat door de provincie Noord-Brabant wordt gehanteerd

1. Wat is de fysieke en psychische gesteldheid van de mogelijke aanwezige personen?

Objecten die bedoeld zijn voor personen die op grond van fysieke en psychische gesteldheid verminderd zelfredzaam zijn en/of die extra bescherming genieten, worden door de provincie als kwetsbaar object gezien. Dit is in lijn met de maatschappelijke opvattingen hierover die ook ten grondslag hebben gelegen aan de bescherming vanuit het Bevi voor deze groepen personen.

2. Hoeveel personen kunnen in het object aanwezig zijn, hoe hoog is de personendichtheid in het object en wat is de verblijftijd in het object van deze personen?

Naast de onder 1 genoemde maatschappelijke opvattingen is het onderscheid tussen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten ook gebaseerd op het aantal en de verblijftijd van groepen mensen (paragraaf 5.3 Nota van Toelichting op het Bevi).

Uit het criterium voor kantoorgebouwen (>1500 m2 vloeroppervlak; artikel 1, lid I onder c Bevi) is af te leiden dat het beoordelingscriterium moet bestaan uit een combinatie van de hoeveelheid personen die in het object aanwezig zijn (50 personen of meer) en de personendichtheid in het object (1 persoon per 30 m2 of meer). Daarnaast geeft het Bevi aan dat het om gebouwen gaat waarin doorgaans grote aantallen personen gedurende een groot gedeelte van de dag aanwezig zijn. Hieruit blijkt dat naast het aantal personen en de personendichtheid ook de verblijftijd van belang is.

A. Aantal personen

Ten aanzien van het aantal aanwezige personen wordt de vraag gesteld of het gaat om het aantal personen dat feitelijk aanwezig is of aanwezig kan zijn. In het Bevi wordt gesproken over het aantal personen dat aanwezig is. In de praktijk heeft dit echter tot de volgende problemen geleid:

- Het aantal aanwezige personen kan veranderen, waardoor uitsluitend van een momentopname uitgegaan kan worden en dit geen zekerheid biedt voor de toekomst. Daarnaast kan het aantal aanwezige personen veranderen zonder dat het bevoegde gezag dit weet of hier invloed op heeft. Door uit te gaan van de feitelijk aanwezig aantal personen kan verkleuring ontstaan van beperkt kwetsbaar object naar kwetsbaar object of andersom zonder dat hierop invloed uit te oefenen is.
- Het aantal aanwezige personen is niet handhaafbaar door het eerste punt, maar ook omdat nergens vast ligt hoeveel personen feitelijk aanwezig mogen zijn.
- Door de voornoemde punten ontstaat er onduidelijkheid en onzekerheid bij het bevoegd gezag en de inrichting over de vraag of een object nu een kwetsbaar object of een beperkt kwetsbaar object is.

Daarom is gezocht naar een manier waarop het aantal personen wel vastligt. In gebruiksvergunningen en bouwvergunningen wordt gebruik gemaakt van de zogenaamde bezettingsgraadklasse. De bezettingsgraadklasse moet door de aanvrager in een bouwaanvraag worden aangegeven en geldt als toetsingscriterium voor de bouwvergunning en gebruiksvergunning. De aanvrager geeft aan hoeveel personen er normaliter aanwezig zijn. Het gaat dus niet om specifieke situaties (bijvoorbeeld bijeenkomsten, etc.). Dit betekent dat de bezettingsgraad dus moet overeenkomen met het reële gebruik van het gebouw. Dit sluit aan bij het aantal aanwezige personen onder normale omstandigheden, waar het Bevi op doelt. Aangezien de bezettingsgraad wordt vastgelegd via de bouwvergunning en eventueel via de gebruiksvergunning, biedt de bezettingsgraad een mogelijkheid om te handhaven en is verkleuring in kwetsbaarheid (van beperkt kwetsbaar naar kwetsbaar) niet mogelijk zonder aanpassing van de vergunning.

Voor de definitie van een grote groep mensen wordt aangesloten bij (de toelichting van) het Bevi (bijvoorbeeld artikel 1, lid I, onder d Bevi), namelijk een groep van 50 personen of meer.

B. Personendichtheid

Ten aanzien van de personendichtheid in een object is voor de functie van kantoren uitgegaan van een dichtheid van 1 persoon per 30 m². Deze dichtheid is afkomstig vanuit de arbowetgeving en is tevens af te leiden uit het Bevi en de bijbehorende Nota van Toelichting. Ten aanzien van de personendichtheid van bedrijven wordt over het algemeen uitgegaan van 1 persoon per 100 m². Hierbij wordt aangesloten.

C. Aanwezigheidsduur

Daarnaast wordt de vraag gesteld hoe lang personen aanwezig moeten zijn om het object als kwetsbaar te definiëren. De toelichting van het Bevi geeft hier wat handvatten voor:

- hotels (waar mensen 8 uur slapen);
- kantoren (waar mensen 8 uur werken);
- winkels (die open zijn van circa 9.00 uur tot en met 18.00 uur);

Als criterium voor de verblijftijd wordt gezien het voorgaande uitgegaan van 40 uur of meer per week aanwezig zijn.

Voor gebouwen waar evenementen plaats vinden waarbij veel mensen gedurende een relatief korte tijd aanwezig zijn (theaters, bioscopen, stadions, seminars, etc) geldt dat de gemiddelde tijd per dag wordt berekend. Hiermee wordt volgens het Bevi bedoeld de tijd gemiddeld over een jaar. Een voorbeeld hiervan is een theater waar 40 voorstellingen per jaar worden gegeven die 3 uur duren waarbij circa 300 mensen aanwezig zijn. Dit betekent dat 40 x 3 = 120 uur per jaar 300 mensen in dit object aanwezig zijn. Dit betekent een gemiddelde tijd per dag van 19,7 minuten. Per week is dit minder dan 40 uur en wordt daarom niet als kwetsbaar gezien.

Samenvattend is door de provincie in het kader van het saneringsprogramma voor bedrijfsgebouwen geconcludeerd dat:

- objecten waar zich 50 personen bevinden of kunnen bevinden (in geval van onduidelijkheid van de hoeveelheid aanwezigen) én
- waarbij de personendichtheid gelijk of hoger is dan 1 persoon per 100 m² én;
- waarbij deze personen 40 uur of meer per week aanwezig zijn, als kwetsbaar worden gezien.

Het voorgaande is in de onderstaande tabel geïllustreerd.

Vloeroppervlak object	2000	2000	6000	2000
Aantal personen	45	55	55	55
Personendichtheid	2.25 pers./100 m ²	2,75 pers./100 m ²	0,92 pers./100 m ²	2,75 pers./100 m ²
Verblijftijd	> 40 uur per week	> 40 uur per week	> 40 uur per week	> 20 uur per week
Kwetsbaar	Nee	Ja	Nee	nee

Richtwaarde als bedoeld in artikel 5.1 van de Wet milieubeheer ten aanzien van het niveau van het plaatsgebonden risico.

Een richtwaarde geeft de kwaliteit aan die op het aangegeven tijdstip zoveel mogelijk moet zijn bereikt, en die, waar zij aanwezig is, zoveel mogelijk in stand met worden gehouden.

Bij het begrip richtwaarde hoort de term 'rekening houden met'. Deze term houdt in dat slechts om gewichtige redenen van die waarde mag worden afgeweken. Richtwaarde is een wettelijk begrip en heeft – in tegenstelling tot een oriëntatiewaarde – een juridische status!

Toelichting

Bij beperkt kwetsbare objecten is er van afgezien een stand still-beginsel voor te schrijven bij een verandering van een risicovolle inrichting. Volgens de Nota van toelichting behorende bij het Bevi is de reden hiervan dat de vergunningaanvraag voor de verandering getoetst moet worden aan een richtwaarde. Toetsing aan de wettelijke richtwaarde houdt in dat zoveel mogelijk aan de betreffende waarde moet worden voldaan, tenzij er gewichtige redenen zijn om van die waarde af te wijken. Deze redenen moeten in de motivering van het besluit dat wordt genomen op grond van de Wm of wro worden aangegeven. Hierbij zal het bevoegd gezag ook moeten laten meewegen dat

de bestaande situatie al niet voldeed aan het gewenste risiconiveau en zal er naar gestreefd moeten worden om het risico niet verder te laten toenemen.

Volgens de Nota van Toelichting is er bewust van afgezien om in dit besluit een andere invulling van het begrip gewichtige redenen te geven. Afwijking van een wettelijke richtwaarde is primair een verantwoordelijkheid van het lokale bevoegd gezag. Bij deze afweging kunnen de volgende punten mogelijk een rol spelen:

- Volledige toepassing geven aan het ALARA-beginsel ten aanzien van de risicovolle inrichting en voor beperkt kwetsbare objecten mits het plaatsgebonden risico niet verslechtert;
- Het zwaarwegende belang van het beperkt kwetsbare object;
- Extensief gebruikte terreinen;
- Het opvullen van kleine open gaten in bestaand stedelijk gebied;
- Vervangende nieuwbouw. Hierbij geldt als voorwaarde dat het beperkt kwetsbaar object dat vervangen wordt door nieuwbouw, tussen de 10^{-5} en 10^{-6} PR contour ligt en de situatie na de nieuwbouw niet verslechterd ten opzichte van voorheen.